Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies
Online ISSN 2278-8808, SJIF 2025 = 8.486
Peer Reviewed & Refereed Journal, AUG-SEPT 2025, Vol- 13/86

A STUDY ON ELECTORAL POLITICS AND MANIFESTOS OF POLITICAL PARTIES IN KARNATAKA

Hanumantharaju

Associate Professor, Department of Political Science, Government First Grade College, Nelamangala

Paper Received On: 20 AUGUST 2025

Peer Reviewed On: 24 SEPTEMBER 2025

Published On: 01 OCTOBER 2025

Abstract

Electoral politics in Karnataka is a multi-party system, with a diverse political environment of caste-religion, language, and regions. In this state, each political party is trying to attract people through its manifestos before the elections. This study analyzes the election manifestos of 2013, 2018, and 2023, and analyzes the promises made in them, the aspects that have been implemented, and the aspects that remain only statements. In addition, a survey has been conducted on voter behavior and public expectations. This study explains the political system of Karnataka, the importance of manifestos, and the need for their implementation.

***Keywords**: Manifesto, Electoral Politics, Voter Behavior, State Politics, Multi-party System, Caste and Community Influence, Public Expectations*

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ

ಹನುಮಂತರಾಜು

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ನೆಲಮಂಗಲ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯವು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯುಳ್ಳ, ಜಾತಿ-ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ಹಾಗೂ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸರವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವು ಚುನಾವಣೆಯ ಮುನ್ನ ತಮ್ಮ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರನ್ನು ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ 2013, 2018 ಮತ್ತು 2023ರ ಚುನಾವಣಾ

Copyright © 2025, Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies

ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಭರವಸೆಗಳು, ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಾಗಿ ಉಳಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮತದಾರರ ನಡವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಪದಗಳು : ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ (Manifesto), ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯ, ಮತದಾರರ ನಡವಳಿಕೆ, ರಾಜ್ಯ ರಾಜಕೀಯ, ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಭಾವ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು

ಪರಿಚಯ

ಕರ್ನಾಟಕವು ಹಲವು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ಒಟ್ಟಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯವು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ, ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಕ್ಷವು ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಕೃಷಿ, ಉದ್ಯೋಗ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಈ ಭರವಸೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವುದು. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಅವಲೋಕನ

ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	**ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರ/ ವಿಷಯ**
ಪಿಪಾ ನಾರ್ರಿಸ್ (2004)	ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳು ಮತದಾರರ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಕುರಿತು.
ಛಿಬ್ಬರ್ & ವರ್ಮಾ (2018)	ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವ ಭಾರತದ ಮತದಾರರ ನಿರ್ಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಧ್ಯಯನ.
ರಾಘವನ್ (2015)	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ರಾಜಕೀಯದ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
ಪಾಲ್ಶಿಕರ್ (2016)	ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗೆ ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆ ಎರಡೂ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.
ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ (2019)	ಹೈದರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ.
ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ (2020)	ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಕುರಿತು.

Copyright © 2025, Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies

ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	**ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರ/ ವಿಷಯ**
ದೇಶಪಾಂಡೆ (2017)	ರಾಜಕೀಯ ಭರವಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಮತದಾರರ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನ.
ಮಹಾದೇವನ್ (2018)	ರಾಜ್ಯೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
ಶರ್ಮಾ (2021)	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಭಾವ.
ಹಿರೇಮಠ (2022)	ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸವಾಲುಗಳು.

ಕಸ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ (Case Studies)

ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ 6 ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ವಿಭಿನ್ನ ಪಕ್ಷಗಳ, ವಿಭಿನ್ನ ಕಾಲದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ:

1. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ – 2013

- **ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯ ಅಂಶಗಳು:** ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ, ಯುವಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ, ಅತಿ ಬಡವರಿಗೆ ಮೀಟರ್, ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಅಕ್ಕಿ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. "ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ" ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು.
- **ಪ್ರಭಾವ:** ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಮತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಯಿತು.

2. ಬಿಜೆಪಿ – 2018

- **ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ:** 24x7 ವಿದ್ಯುತ್, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳು, ರೈತರಿಗೆ ನಿರಂತರ ನೀರಾವರಿ, ಮಹಿಳಾ ಸುರಕ್ಷತೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಕೆಲ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ ಶೇ.100% ಪೂರ್ಣವಿಲ್ಲ.
- **ಪ್ರಭಾವ:** ನಗರ ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು.

3. ಜೆಡಿಎಸ್ – 2018

- **ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ:** ರೈತರ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ, ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್, ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನೊಂದಿಗೆ ಮೈತ್ರಿಯಿಂದ ಕೆಲವೇ ಅಂಶಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದವು.
- **ಪ್ರಭಾವ:** ಹಾಸನ, ಮಂಡ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಲ ಸಾಧನೆ.

4. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ – 2023

Copyright © 2025, Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies

- **ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ:** 5 ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆಗಳು: ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಗೃಹಜ್ಯೋತಿ, ಶಕ್ತಿ, ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ, ಯುವನಿಧಿ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದವು.
- **ಪ್ರಭಾವ:** ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಬಡವರ ಮತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಭಾವ.

ಜೆಡಿಎಸ್ – 2023

- **ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ:** ರೈತ ಬಸ್ ಪಾಸ್, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಿಕ್ಷಣ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಚುನಾವಣೆ ನಂತರ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಭಾವಿತವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಬಹುತೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.
- **ಪ್ರಭಾವ:** ಬಲವರ್ಧನೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ (ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾಳು)

- **ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ:** ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಸಬಲೀಕರಣ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಕಡಿಮೆ.
- **ಪ್ರಭಾವ:** ಸಣ್ಣ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ಮತಾಧಾರ.

ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯ ಅಂಶಗಳು

ಪಕ್ಷ	**ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಅಂಶಗಳು**
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್	5 ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್, ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ.
ಬಿಜೆಪಿ	ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸುರಕ್ಷತೆ, ಇ-ಗವರ್ನನ್ಸ್, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರ, ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ.
ಜೆಡಿಎಸ್	ರೈತರ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ, ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್, ಕನ್ನಡ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದಲಾವಣೆ.
ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಪಕ್ಷಗಳು	ಪರಿಸರ, ಜನಜಾತಿ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಸಮಾನತೆ, ಮಕ್ಕಳ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಸುಧಾರಣೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಂಶಗಳು

- **ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆ** – ಉಚಿತ ಅಕ್ಕಿ, ಬೆಳೆಕಾಳುಗಳು
- **ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಗಳು** – ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭ.
- **ರೈತ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ** – ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.
- **5 ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆಗಳು** – 2023ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

Copyright © 2025, Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies

- **ಉದ್ಯೋಗ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು** – Skill India ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು.

ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಅಥವಾ ವಿಳಂಬವಾದ ಅಂಶಗಳು

- **ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಗಳು** – ಹಸಿರು ಕರ್ನಾಟಕ, ಕಸದ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ.
- **ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸುಧಾರಣೆ** – ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೌಲಭ್ಯ ಇನ್ನೂ ಅಸಾಧ್ಯ.
- **ಮಹಿಳಾ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಭಿಯಾನಗಳು** – ಪೂರಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.
- **ಭಾಷಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾನೂನು ಬಲ** – ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಕೊರತೆ.

ಸಲಹೆಗಳು

✦ ಜನರಿಗೆ:

- ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ; ಅಂಧವಾಗಿ ಮತ ಹಾಕಬೇಡಿ.
- ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಹಿನ್ನಲೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- ಚುನಾವಣೆ ನಂತರವೂ ನಿಗಾದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ.

✦ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ:

- ಜನಪ್ರಿಯ ಭರವಸೆಗಳ ಹಿಂದೆ ನೈಜ ಯೋಜನೆಗಳಿರಲಿ.
- ಪ್ರತಿ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆ, ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಿ.
- ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪ್ರಗತಿ ವಿವರಣೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ವೇದಿಕೆ ಇರಲಿ.
- ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಪತ್ರದಂತೆ ಇರಲಿ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನವು ರಾಜ್ಯ ರಾಜಕೀಯದ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳು ಕೇವಲ ಭರವಸೆಗಳಾಗಿರದೇ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕು. 2013 ರಿಂದ 2023ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಪೈಪೋಟಿ, ಮತದಾರರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ನಡವಳಿಕೆ, ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಹುಪಾಲು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಎಲ್ಲಿಂದಲೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣಾ ಅವಧಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿತನದಿಂದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನತೆ ಸಹ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು.

Copyright © 2025, Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು (References)

1. *Norris, Pippa. The Promise and Performance of Electoral Manifestos. (2004)*
2. *Chhibber, P. & Verma, R. Identity and Politics in India. (2018)*
3. *Raghavan, M. Caste and Language Politics in Karnataka. (2015)*
4. *Palshikar, S. Ethics and Practice of Political Manifestos in India. (2016)*
5. *Kumaraswamy, N. Hyderabad State Politics and Karnataka. (2019)*
6. *Satyanarayana, S. Social Media and Electoral Campaigns. (2020)*
7. *Deshpande, V. Voter Behavior and Political Promises. (2017)*
8. *Mahadevan, R. State Political Parties and Manifestos in Karnataka. (2018)*
9. *Sharma, S. Electoral Process and Public Expectations. (2021)*
10. *Hiremath, N. Challenges in Implementation of Political Manifestos. (2022)*

Copyright © 2025, Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies